

SIMONA
POPESCU
Exuvii

roman

Ediția a VI-a

POLIROM
2016

Cuprins

Prolog	7
<i>Regnum puerile</i>	23
Cuiburi de hîrtie	56
Cartea de bucate	82
D/D	94
Văgăunile	123
Despre tăcere	135
Somnul de după-amiază	141
Viața ca teatru	149
Despre boală	160
Despre singurătate	165
Experiențele (<i>volvox</i>)	176
Simțuri	187
Gaura cheii	203
Bursuc cu pampon	209
Despre dragoste	222
Carmen	238
Dulapul	244
Epilog: <i>monstrator/monstrifer</i>	300
Cuvîntul autoarei, Simona Popescu:	
<i>Țesătura lumii și-a bietului om</i>	311
Exuvii. Dosar critic	315

Despre singurătate

Ciudat sentiment de triumf. Timpul închis bine între pereți. Nimeni nu-l mai agită. Tu stai într-un colț și-l privești. Nu miști deloc. Uite-l cum stă! Are culoarea galbenă. E-al tău.

Au plecat pentru trei zile de-acasă ai tăi. Ți-au lăsat o grămadă de mâncare, dulciuri și fructe. Ai putea să pleci afară la joacă, să te întorci tîrziu în casă, să-ți chemi prietenii, să faceți o petrecere nebună, cum au făcut surorile de la IV cînd au plecat ai lor o zi întreagă și ele s-au gîndit să-și boteze ursul cel mare de pluș. Au umplut masa cu biscuiți și caramelle mentolate, cu napolitane *Bolero* și prăjitură *Bran* (cîte una pentru două persoane), învelite în niște stanioluri incredibile – era o prăjitură destul de bună, cu ciocolată și cremă, dar noi o cumpăram mai ales pentru staniol. Cu cheștiile astea și *Bem-Bem* (un sirop cu gust de portocale și cu *lecitină*, motiv pentru care înghițeam cantități uriașe în speranța că vom lua note mai bune la școală), a ieșit o petrecere de botez pe cînte pentru ursul *Ben*. Ne-am prostit, am fumat grisine și sticksuri, am dansat și i-am bîrfit de-am stins pe copiii care nu erau prezenți.

Dar eu nu vroiam să fac o petrecere acum. Eu vroiam să rămîn așa, în casă, trei zile și trei nopți fără să fac *nimic*.

Stai cu perdelele trase în plină zi, cu lumina aprinsă. Lăsată în voia ta, umplută de o tăcere gri-albăstruie, casa devine altceva, un fel de muzeu. Lucrurile toate se „trezesc”. Sînt lucruri de diferite vîrste. Mobilele, lemnul, cele mai bătrîne. Catifeaua unei pernițe – copilăroasă. (Peste 20 de ani o doamnă îți va spune: „Catifeaua îmbătrînește frumos”. Iar ea, doamna, ca și catifeaua, îmbătrînise frumos. Poate

din cauza doamnei vezi tocmai pernita aia de catifea în timp ce scrii. Și nici că mai știai că e acolo, în memoria ta, care ți-a aruncat-o acum în fața ochilor așa cum era.)

Te întinzi în pat pe o pătură moale ca o blană, cu capul pe margine atîrnînd. Casa se răstoarnă. Cum stai așa, vezi colecția ta de pietre suflate cu pirită. Privite de jos în sus toate-s mai lungi, mai frumoase. Și în acest timp auzi o voce de demult, de femeie: „Măi fetiță, îți vine singele în cap, măi!”.

Deschizi dulapul, scormonind în sertare, scotocești în valizele vechi din debara, dormi nu în pat, ci printre pernele neînfățate de pe un raft al debaralei, te îndopi nu cu mîncare, ci cu nuci și stafide, cu o cremă din gălbenuș de ou și zahăr, după ideea unei colege de clasă. E bună și „crema” asta cînd n-ai ceva mai bun. Se cheamă că e „ceva dulce”. Te așezi turcește în fața dulapului cu haine. Privești cum stau, sobre, paltoanele grele pe umerase, ca niște soldați. Scoți toate rochiile vechi ale mamei, pe care ea nu le mai poartă de mult. Te îmbraci pe rînd cu ele, rochii de catifea groasă, rochii subțiri de vară, cu decolteu, fuste plisate, bluze moi, prea largi pentru tine. Ajungi și la rochia ta preferată, simplă, cu un bolero din același material bizar, un fel de mătase groasă țesută cu fire multicolore care compun rozace complicate, scoici piramidale și alte figuri florale stilizate. Stau înveșmîntată astfel și mă foiesc în fața oglinzii meste-cînd gumă, cu buzele date cu un ruj gras, roz-sidefiu, cu obraji, și ei, la fel de roz și sidefați, cu genele rimelate cu vopseaua neagră *Tempera* pentru desen, cu paruri de mărgelă prinse în păr, cu brățări de argint în filigran la mână peste brățări ieftine de plastic colorat, cu mînuși de dantelă neagră atîrnîndu-mi dincolo de degete și cu inelul tatălui meu pe degetul mijlociu, peste mînușă. E inelul care a aparținut bunicului misterios pe care nu l-am cunoscut, dar despre care auzeam în copilărie niște lucruri ciudate – un inel masiv, de aur, cu un rubin urlaș la mijloc pe care tata nu l-a purtat niciodată. Costumată

în halul ăsta te plimbi prin casă, te uiți la copiii de afară, de după perdea.

Stai așa, inutilă și plictisită, învîrtindu-te în fotoliul-scoică, apoi răsturnînd caseta de furnir maro, cu încrustații sidefil, în care-și ține mama niște bani vechi de argint gravați pe o parte cu un cap de rege (așa vei afla că România avusese cîndva regi și prințese și lucrul ăsta te face să te gîndești altfel la ea, la România, despre care a trebuit de două ori deja să scrii o compunere). Dedesubt, punguțe cu paiete pe care le împrăștii pe covor în modele felurite, păsări și flori strălucitoare. Mă uit la broșele cu licăriri colorate, la clipsurile în formă de stele de mare pastelate, de melc sidefat, trifoi negru sau bumbi de tot felul. Plimb pe la nas pana de păun, care, spre capăt, are țesut un ochi auriu pe fond mătăsos, verde cu ape violacee. Mă mut apoi în dreptul dulapului în care stau așezate fețe de masă brodate de bunica Ana, o desfășor pe cea folosită mai ales vara, verde pal, cu buchete de flori de cîmp la colțuri, sau pe aceea crem, cu luminări și crengi de brad, pentru iarnă. Scot bucățile de material pe care le ține mama în dulap de ani de zile cu gîndul să ajungă cîndva la croitoreasă. Erau bucăți de catifea verde și coniac, materiale foșnitoare, de mătase, sau țepene, de in, pînză topită simplă și creponată, bucăți de atlas, de cașmir. Stăteam așa și mă uitam la ele. Undeva în spate se aflau poșete vechi, foarte frumoase, care se închideau nu cu fermoar, ci cu închizători de metal auriu sau argintiu, poșete în care-mi băgam nasul pentru că miroseau a parfum învechit, așa cum miros unele cărți sau mănușile de piele cînd sînt scoase iarna din sertare. Poșetele astea ofereau tot soiul de surprize. Găseam acolo fel de fel de fleacuri uitate: sticlute mici de parfum, neîncepute, șervețele parfumate, batiste brodate, gulerașe de dantelă, mănuși de ată, oglinjoare rotunde îmbrăcate în plastic colorat, felicitări de Paști și de Crăciun de la bunici, felicitările de 1 martie și de 8 martie pe care le făceam la grădiniță și la școală pentru mama. Uite că nu le aruncase! În fundul dulapului, după poșete, se aflau – nu mai era nici o

surpriză – bucăți de astrahan păstrate pentru vreun guler de palton sau mineci, o căciulă veche a mamei (mă întreb dacă a purtat-o vreodată) dintr-o blană bizară, foarte mărunță, care mă amuza de câte ori dădeam de ea pentru că părea să fi fost învelișul vreunei corciturii, ceva între blană și puf (să fi fost pinguin creatura?) și chiar un jder mic cu cap întreg, cu picioare terminate în gheare, cu o coadă frumoasă și cu ochi de sticlă. Îl mai scoteam eu din când în când, imaginându-mi că e pisică. Așezam jderul lângă mine. El era cuminte, maroniu-verzui și moale. Îl mîngîiam pe cap și îi vorbeam. Ne înțelegeam foarte bine. Iarna „animalele” de blăniță ieșeau cu toatele din dulapuri încolăcind gîtul femeilor, mamelor, profelor, directoarelor. Aproape fiecare mamă avea la gît (sau pe cap) o vulpe roșie sau polară cu ochii strălucitori. Numai mama nu. Numai mama jder în dulap. Mai era acolo o fișie de blană de iepure pe care o căram în ghiozdan cu mine, la școală, alături de o coadă drăgălașă, tot de iepure, primită de la prietena mea Dana ca să mă apere de rău (văzuse asta într-un film, cum un boxer își tot dădea peste față cu o coadă de iepure ca să-i poarte noroc). Ajungea să uit să-mi dau cu coada pe la urechi înaintea vreunei ore că mă și scotea la tablă. Altfel, cu mîngîiatul peticelor pufoase, la care s-a adăugat mai apoi și o fișie de nutrie, obținută în schimbul unor carioci, mă îndeletniceam de zor în orele plictisitoare (adică destul de mult). O vreme a fost un soi de maladie, de aberație, nu puteam citi nimic fără să am o bucată de blană la îndemînă, așa cum, tîrziu, pe vremea cînd eram o fată grasă, nu puteam sta locului dacă nu aveam cumpărate alune trase în ciocolată (înlocuite, din pricini financiare, cu caramellele mentolate și ieftine). Era un fel de viciu bizar, un fumător sau un alcoolic ar putea înțelege foarte bine cum stau lucrurile. Oricum, un viciu mai ciudat, al epidermei...

Urmau sertarele pline de nimicuri, cu fotografii, gheme de lînă, sculuri de garofiță și mohair, moale, colorate pastelat, foarte pufoase, andrele, dantele neterminate, căciuli și mănuși de lînă începute sau

diverse bucăți de împletitură abandonate, încercări de modele noi pe care le luam în mână deșirându-le lent cu o senzație de mare voluptate și – în același timp – cu sentimentul că nu e bine ce fac. Mai erau pe-acolo plicuri, coli de hîrtie, gheme de ață superbe, papiote, sticlute de oțet aproape noi pe care le confiscam și le tot miroseam pînă se uscau de tot, săpunuri mici în formă de inimioară care-și pierduseră parfumul, cîte o cutie de *Cip* (bomboane minuscule, colorate în toate felurile, fiecare bobită, nu mai mare decît bobul acului cu gămălie, avîndu-și savoarea ei inconfundabilă). Undeva, într-un sertar de sus al dulapului, se aflau cîteva pălării demodate și foarte drăguțe, una albă ca o oală de noapte, cu cataramă argintie pe o parte, una verde, de fetru, cu o panglică maro de mătase, o pălărie ca un clopot, neagră. Văzusem astfel de pălării purtate de băieții mai mari care mergeau pe munte (le umpleau cu insigne și le cărau pe cap după ei).

În costumația mea greoaie vizitez și bucătăria, îmi bag nasul prin cutiile cu boia și piper, trag în piept parfumul pungilor cu ceaiuri. Dau o raită prin cămară. Acolo era mereu toamnă. Mirosea a pădure uscată. Mă îndop cu măsline dintr-un borcan ascuns printre cele de dulceată. Fac descoperiri interesante: borcane cu șerbet de cacao sau pungi cu stafide, bucăți de glucoză sau bulgări de ciocolată. Îmi bag botul la vișină. Scot într-o cană vișinele chircite, stacojii. Mănînc bilele boțite. Mai scot o rezervă pentru mai tîrziu. Spre seară admir cu un soi de satisfacție dezordinea fascinantă de lucruri împrăștiate prin toată casa, priveliște care pe mama ar fi îngrozit-o, desigur.

Ce dezordine și ce entuziasm! Obiectele încep să plutească abia perceptibil. Apoi vezi un film, *Fantomas* (parcă așa se numea), și petreci o noapte albă, de coșmar, care-ți produce bizare delicii. Casa e plină de spirite palide, de micuțe fantome, țîntarii îți bîzîie pe la ureche, dar parcă n-ar fi tocmai țîntari, dulapul pocnește cînd și cînd, în fața geamului se aud pași, mieunături, aproape umane, de pisică bolnavă. Dar

poate că nu de pisică bolnavă! Dincolo de ferestrele închise totul foșnește, totul se mișcă și tu stai înmărmurită de frică (doar cu o jumătate din tine, cealaltă moare de curiozitate, ar vrea chiar să se întâmple ceva). Casa se leagănă ușor. Culcușită într-un colț, cu o pătură moale pe tine, adormi pe jos printre pantofi de lac și de piele moale, printre paiete, mărgelile și catifea, cu borcanul de șerbet lângă tine. Dimineța te scoli speriată. Privești descurajată tot haloimăsul din casă, te dezbraci de toate podoabele, te îmbraci în pijama. Ziua e urită și murdară. Plouă scîrbos. Cineva sună la ușă și te apucă o panică îngrozitoare. Telefonul sună și panica ta crește. Te duci în debara, tragi ușa după tine, te bagi în raftul în care se țin pernele nefolosite și adormi din nou. Când te trezești nu mai știi în ce zi ești, cât e ceasul, cobori din raft, te simți ca o pernă umflată, nu mai știi dacă e seară sau dacă e foarte devreme dimineța. Casa e rece, pustie și ție ți-e îngrozitor de foame. Îți ia o grămadă de timp să le pui pe toate în ordine, să împătorești fețele de masă, să pui paietele, pe culori, în pungulițele lor, să culegi mărgelile destrămate de pe jos, să așezi hainele pe umerase, să infunzi pălăriile undeva, în spatele vrafurilor de bluze pe care nu mai știi să le împătorești cum au fost. Duci măslinele și șerbetul în cămară – ce-a mai rămas din ele –, le ascunzi printre borcane. Arunci la gunoi simburii de vișină, o grămadă! Te apucă disperarea când îți dai seama că ai mâncat aproape toate stafidele și miezii de nucă pe care mama îi păstra pentru prăjituri. Când toate par, în sfîrșit, să fie în ordine, devorez ce-a mai rămas din mere și pere. Bagi în tine pâine cu unt. Arunci supa la closet. Jumătate din felul doi ia același drum. Ștergi frumos praful. Apoi te arunci pe pat, stai pe burtă și citești despre o prințesă care simte un bob de mazăre prin șapte saltele. Din cauza asta nu mai poți să continui. Te supără ceva. Poate un bob de mazăre dincolo de saltea. Te așezi pe covor, te uiți la desenul lui geometric, îți vine de cîteva ori în minte monstrul din *Fantomas* și, pe lângă el, ca garnitură, alte figuri îngrozitoare inventate pe loc de